

ปัจจัยด้านสมรรถนะของบุคลากร และการรับรู้ส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจ BCG และเศรษฐกิจพอเพียง ในเขตพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

Factors of Personnel Competency and Perceived Marketing Mix Influencing Community Participation in Sustainable Area-Based Development under the BCG Economy and Sufficiency Economy Concepts in Lat Lum Kaeo District, Pathum Thani Province.

ปิณฎพัชญ์ นาคภิบาล (Pinyapat Nakpibal)¹

วันที่รับบทความ : 14 กรกฎาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ : 9 ธันวาคม 2568 วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 15 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสมรรถนะของบุคลากรและการรับรู้ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (2) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับกรอบแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ในกระบวนการพัฒนาชุมชน และ (3) เพื่อเสนอแนวทางยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนจำนวน 398 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของบุคลากร ในด้านผู้นำชุมชนมีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ขณะที่คนในชุมชนมีสมรรถนะในระดับปานกลาง ด้านส่วนประสมทางการตลาดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยปัจจัยสมรรถนะคนในชุมชน ส่วนประสมทางการตลาดด้านราคาสินค้าและด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาอย่างยั่งยืน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ขึ้นอยู่กับศักยภาพภายในของชุมชน และการบริหารจัดการทางการตลาดอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่า 2) แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิด BCG Economy สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จำเป็นต้องส่งเสริมทักษะ ความรู้ ทักษะ และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน พร้อมทั้งการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน เช่น การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และกลไกตลาดอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง นอกจากนี้ 3) การยกระดับเศรษฐกิจฐานรากควรมุ่งพัฒนาแบบมีส่วนร่วม โดยประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและ BCG Model ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อให้เกิดผลในทุกมิติ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างกลุ่มอาชีพ วิชาชีพชุมชน และการกำหนดแผนปฏิบัติการร่วมในชุมชน พร้อมระบบติดตามและประเมินผล จะช่วยทำให้เกิดความเข้มแข็งของกลไกชุมชน

¹ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปทุมธานี (Program in Business Administration, Faculty of Management Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Pathum Thani. E-mail: pinyapat@vru.ac.th)

โดยมีการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมจากภาครัฐ เอกชน และองค์กรท้องถิ่น ทั้งในด้านทุน เทคโนโลยี ช่องทางการตลาด และข้อมูล กฎหมายอย่างครบวงจร อันนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน และเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วม โมเดล BCG

Abstract

This research had three main objectives: (1) to examine the factors related to personnel competency and perceived marketing mix that influenced community participation in sustainable area-based development; (2) to analyze approaches for applying the Sufficiency Economy Philosophy in conjunction with the Bio-Circular-Green Economy (BCG) Model to community development processes; and (3) to propose guidelines for strengthening the grassroots economy and improving the quality of life of people in Lat Lum Kaeo District, Pathum Thani Province. A mixed-methods research design was employed. Quantitative data were collected from a sample of 398 community members using simple random sampling through a questionnaire, while qualitative data were obtained from in-depth interviews with key informants. Data analysis techniques included descriptive statistics, content analysis, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that: 1) personnel competency among community leaders was at a high level, whereas competency among community members was at a moderate level. The overall marketing mix was also rated at a moderate level. Community competency, product pricing, and distribution channel components of the marketing mix significantly influenced the level of community participation in sustainable development at the .05 significance level, indicating that local participation depended on internal community capacity and effective marketing management. 2) The application of the Sufficiency Economy Philosophy and the BCG Model to sustainable development required the enhancement of community members' skills, knowledge, attitudes, and social relationships, along with support from both government and private sectors, such as the establishment of dedicated agencies to promote, support, monitor, and provide continuous guidance on legal regulations, product standards, and market mechanisms. 3) Strengthening the grassroots economy should have focused on participatory development by integrating the Sufficiency Economy Philosophy and the BCG Model in alignment with the Sustainable Development Goals (SDGs) to achieve balanced outcomes across economic, social, and environmental dimensions. The development of occupational groups, community enterprises, and joint action plans, supported by systematic monitoring and evaluation, along with tangible support from government, private sector, and local organizations in terms of funding, technology, marketing channels, and comprehensive legal information, contributed to reducing inequality and sustainably improving the quality of life of local communities.

Keywords: Area-Based Sustainable Development, Community Participation, BCG Model

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพโดดเด่นด้านเกษตรกรรม เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกและมีระบบชลประทานรองรับ ทำให้การผลิตทางการเกษตรมีความต่อเนื่องและสร้างรายได้ให้ชุมชนอย่างมั่นคง นอกจากนี้ พื้นที่ยังมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งและมีบทบาทสำคัญในการประสานงานกับภาครัฐ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สังคมในระดับฐานราก พื้นที่ยังประกอบด้วยศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและศูนย์เรียนรู้การเกษตรชุมชน ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพึ่งพาตนเอง การทำเกษตรแบบยั่งยืนและทักษะอาชีพต่างๆ ให้แก่ประชาชน ช่วยเสริมทักษะและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ ขณะเดียวกันชุมชนยังมีทุนทางสังคม เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสตรี และเครือข่ายผู้ประกอบการท้องถิ่น ซึ่งเป็นพลังสำคัญในการรวมกลุ่ม สร้างความร่วมมือและขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจในชุมชน รวมถึงมีความหลากหลายทางอาชีพ เช่น การปลูกผัก การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร และงานบริการต่างๆ อย่างไรก็ตามพื้นที่ยังเผชิญปัญหาความเหลื่อมล้ำ ผลกระทบจากการโยกย้ายแรงงานหลังโควิด-19 และข้อจำกัดของระบบราชการที่ขาดความต่อเนื่อง ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2565)

เพื่อแก้ไขปัญหาเชิงระบบดังกล่าว การพัฒนาชุมชนจึงจำเป็นต้องยึด “คนเป็นศูนย์กลาง” โดยใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเติบโตไปพร้อมกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การดำเนินงาน ไปจนถึงการประเมินผล ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริงและลดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบท อย่างไรก็ตามงานวิจัยในปัจจุบันยังขาดการศึกษาที่เจาะลึกถึง “สมรรถนะของบุคคล” และ “ส่วนประสมทางการตลาด” ว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในบริบทของเศรษฐกิจพอเพียงและ BCG อย่างไร ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ตอบโจทย์พื้นที่เป็นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม ควรเน้นการส่งเสริมความรู้ ทักษะอาชีพ และการจัดการกลุ่มผ่านศูนย์เรียนรู้และกลุ่มอาชีพ โดยภาครัฐทำหน้าที่สนับสนุนด้านงบประมาณ เทคโนโลยี การตลาด และกฎหมาย ควบคู่กับระบบติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง BCG และ SDGs สามารถนำไปสู่ชุมชนที่ “อยู่เย็น เป็นสุข” และเป็นต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร และระดับการรับรู้ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่

1.2.3 เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ชุมชนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา งานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดสมรรถนะของบุคลากร การรับรู้ของบุคคลต่อส่วนประสมทางการตลาด การมีส่วนร่วม และการพัฒนาพื้นที่โดยประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จำนวน 60,617 คน ตามข้อมูลทะเบียนราษฎรของ กรมการปกครอง. สำนักงานบริหารการทะเบียน. (2567) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Yamane (1967) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้จำนวน 398 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีบทบาทด้านพัฒนาชุมชน ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการ รวม 14 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) ปัจจัยสมรรถนะส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) สมรรถนะความเป็นผู้นำในชุมชน และ (2) สมรรถนะของคนในชุมชน 2) การรับรู้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ประกอบด้วย (1) ด้านผลิตภัณฑ์ (2) ด้านราคา (3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และ (4) ด้านส่งเสริมการตลาด ส่วนตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเชิงพื้นที่ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิด BCG และแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล

1.3.4 ขอบเขตด้านเวลา การทำงานวิจัยในช่วง วันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 สิงหาคม 2568

1.4 สมมติฐานการวิจัย

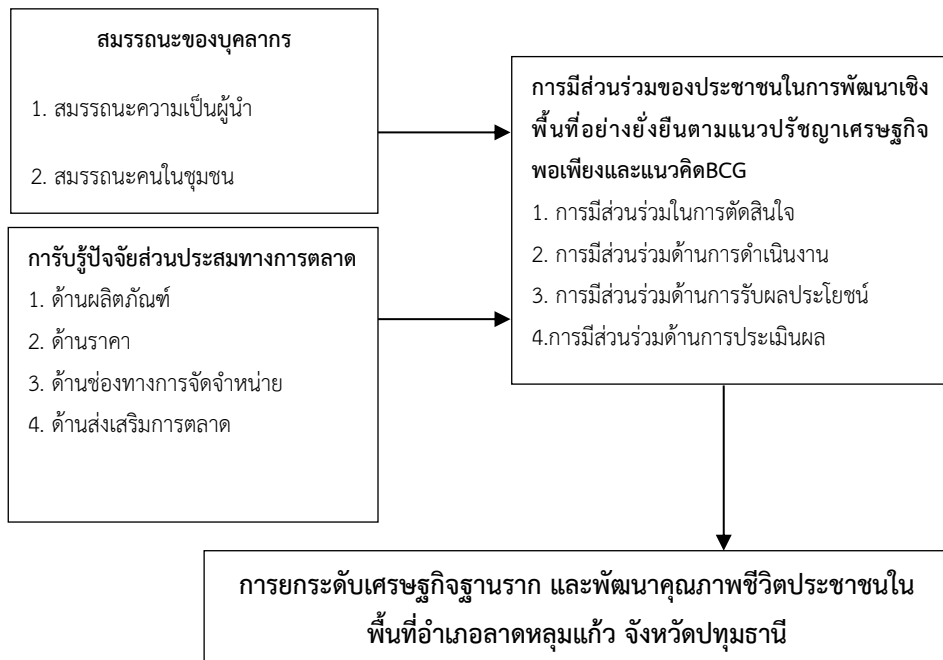
1.4.1 สมรรถนะของบุคลากรและการรับรู้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1.4.2 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1.4.3 การพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดล BCG มีผลต่อการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี.

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของบุคลากรได้ทบทวนวรรณกรรมตามแนวคิดของ (Northouse, 2021; Smith & Brown, 2021) ตามแนวคิดของส่วนประสมทางการตลาด (Kotler & Armstrong, 2022; Kotler & Keller, 2016) และการมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ Zaichkowsky and Bennett (2019) และ Bryson and Crosby (2018) แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: พัฒนาจากนักวิจัย

2. แนวคิดและทฤษฎี

การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองบนพื้นฐานของความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม Chambers (2014) ชี้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ขณะที่ Pretty (2011) เน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นเพื่อสร้างทุนทางสังคมที่มั่นคง แนวคิดนี้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นความพอดี การมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยบุคคลและชุมชนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและตัดสินใจบนพื้นฐานของความรู้และคุณธรรม ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและสร้างความมั่นคงในชีวิตและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556)

ในบริบทการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจชีวภาพมุ่งใช้วัตถุดิบจากชีวภาพและสร้างนวัตกรรมทางชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์และกระบวนการที่นำกลับมาใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลได้ ขณะที่เศรษฐกิจสีเขียวเน้นการลดมลพิษและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Geissdoerfer et al., 2017; United Nations Environment Programme [UNEP], 2011) การผสมผสานแนวคิดทั้งสามช่วยสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างครบวงจร สมรรถนะส่วนบุคคลถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการพัฒนาชุมชนและองค์กรอย่างยั่งยืน Northouse (2021) ระบุว่าสมรรถนะส่วนบุคคลประกอบด้วยคุณลักษณะภายใน เช่น การตระหนักรู้ตนเอง การควบคุมตนเอง และแรงจูงใจ ขณะที่ Smith and Brown (2021) เน้นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ เช่น การสื่อสาร การแก้ปัญหา และความยืดหยุ่น ซึ่งช่วยให้บุคคลมีความพร้อมต่อความท้าทายในสภาพแวดล้อมการทำงานยุคใหม่ในด้านการตลาด การรับรู้ส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อทัศนคติ

และการตัดสินใจของผู้บริโภค ผู้บริโภคประเมินสินค้าและบริการจากองค์ประกอบทั้งสี่ ได้แก่ ผลลัพธ์ ราคา ช่องทางจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งการรับรู้เชิงบวกช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและคุณค่าต่อแบรนด์ (Kotler & Armstrong, 2022; Kotler & Keller, 2016)

สุดท้าย การมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงองค์ประกอบเข้าด้วยกัน Zaichkowsky and Bennett (2019) อธิบายว่าการมีส่วนร่วมสัมพันธ์กับระดับความสนใจและแรงจูงใจ มีผลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจของบุคคล ในขณะที่ Bryson and Crosby (2018) เน้นว่าการมีส่วนร่วมในบริบทสาธารณะหรือองค์กรช่วยสร้างความร่วมมือ ความไว้วางใจ และการยอมรับร่วมกัน การผสมผสานแนวคิดเหล่านี้สะท้อนถึงการพัฒนาชุมชนและองค์การอย่างยั่งยืนที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมบุคคลเข้าด้วยกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนอาศัยในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 60,617 คน (กรมการปกครอง. สำนักงานบริหารการทะเบียน, 2567) กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane จำนวน 398 คนโดยสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Stratified Sampling) และคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 14 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 หลังจากปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นประชาชนอำเภอคลองหลวง จำนวน 30 คนมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.92

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการในพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ข้อมูลได้ถูกต้องและครบถ้วน หลังจากแจกแบบสอบถาม นักวิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และตีความผลการวิจัย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยข้อมูลส่วนบุคคลใช้วิธีหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการทดสอบสมมติฐานปัจจัยสมรรถนะของบุคคลและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานีใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์แบบตีความเชิงเนื้อหาตามประเด็นที่ศึกษา

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านความสามารถของผู้นำ	4.40	.57	มาก
ด้านสมรรถนะคนในชุมชน	2.98	.60	ปานกลาง
ภาพรวม	3.69	.46	มาก
ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด			
ด้านผลิตภัณฑ์	3.34	.67	ปานกลาง
ด้านราคา	3.21	.66	ปานกลาง
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.33	.53	ปานกลาง
ด้านส่งเสริมทางการตลาด	4.00	.72	มาก
ภาพรวม	3.47	.48	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี			
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.86	.82	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน	2.58	.89	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์	2.92	.88	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมการประเมินผล	2.40	1.00	น้อย
ภาพรวม	2.69	.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับของสมรรถนะของบุคลากรภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณารายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น คือ ด้านสมรรถนะของผู้นำ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) และรองลงมาด้านสมรรถนะของคนในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.98$) ตามลำดับ

ระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$) เมื่อพิจารณาเมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น คือ ด้านส่งเสริมทางการตลาด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ ด้านผลิตภัณฑ์ อยู่ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านราคา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.21$) ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยรวมพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=2.69$) เมื่อพิจารณาเมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น คือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์($\bar{X}=2.92$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=2.86$) และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล($\bar{X}=2.40$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	t	Sig
Constant	.767	-	4.402	.000
ปัจจัยสมรรถนะผู้นำชุมชน (x1)	.152	.138	1.214	.231
ปัจจัยสมรรถนะบุคลากรของคนในชุมชน (x2)	.646	.491	11.254	.000

$R = .491$ $R^2 = .241$ S.E. $_{est} = .68223$ $F = 126.651$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยสมรรถนะบุคลากร ด้านสมรรถนะของคนในชุมชน (x2) ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) = 0.491 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตัวแปรพยากรณ์ร้อยละ 24 และได้สมการเชิงเส้นตรงในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $Y = .767 + .646X_2$

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยส่วนประสมการตลาด ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	t	Sig
Constant	-.509	-	-2.304	.000
ปัจจัยส่วนประสมการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ (x1)	.087	.075	1.214	.232
ปัจจัยส่วนประสมการตลาดด้านราคา (x2)	.532	.448	10.788	.000
ปัจจัยส่วนประสมการตลาดด้านการจัดจำหน่าย(x3)	.447	.304	7.328	.000
ปัจจัยส่วนประสมการตลาดด้านส่งเสริมการตลาด(x4)	.124	.102	1.045	.300

$R = .610$ $R^2 = .372$ S.E. $_{est} = .62147$ $F = 117.629$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา (X2) และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X3) ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) = 0.610 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตัวแปรพยากรณ์ร้อยละ 37.20 และได้สมการเชิงเส้นตรงในรูปแบบคะแนนดิบ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $Y = .767 + .646X_2 + .304X_3$

4.2 แนวทางในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวแนวคิด BCG Economy สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถวิเคราะห์สภาพของปัจจัยที่เป็นปัญหาสำหรับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ มีดังนี้

1. ด้านคนในชุมชน (สมรรถนะของบุคลากร)

หลายชุมชนมีผู้นำที่ไม่ได้รับการยอมรับ หรือคนในพื้นที่ไม่รู้จักกันดีพอ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นคนในชุมชนเอง ก็ยังขาดความรู้ ทักษะ และแนวคิดใหม่ๆ รวมถึงไม่ค่อยมีจิตอาสา หรือไม่รู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน ส่งผลให้ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

2. ด้านวัตถุดิบในชุมชน (ปัจจัยส่วนประสมการตลาด)

คนในพื้นที่ไม่รู้ว่าวัตถุดิบใดเป็นจุดเด่นของชุมชน บางครั้งผลิตมากเกินไปจนล้นตลาด แพ็คเก็จสินค้าไม่ดึงดูดใจ และบางครั้งวัตถุดิบต้องซื้อจากนอกพื้นที่ทำให้ต้นทุนสูง ที่สำคัญคือไม่มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์สินค้าคนภายนอกจึงไม่รู้จัก

3. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในชุมชน

เครื่องมือที่มีในชุมชนมักไม่พอใช้หรือมีราคาแพงเกินไป เครื่องมือบางอย่างก็ใช้งานยาก ไม่มีคนสอนให้ใช้ และบางเครื่องเสียบ่อย ไม่มีคนดูแล ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้แปรรูปหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าได้

4. ด้านกระบวนการทำงานในชุมชน

คนในชุมชนไม่ค่อยมีแรงจูงใจ เพราะไม่มีการกำหนดหน้าที่หรือผลตอบแทนที่ชัดเจน ไม่มีการจัดประชุมหรือบอกข้อมูลให้ทั่วถึงที่สำคัญคือขาดคนคอยดูแลหรือแนะนำเวลามีปัญหา และกระบวนการทำงานก็ยังไม่ทันสมัย ไม่ตอบโจทย์ชุมชนจริงๆ

5. ด้านสภาพแวดล้อมและการสนับสนุนในชุมชน

หน่วยงานรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้ามาสนับสนุนอย่างจริงจัง ขาดการอบรมและแนะแนวทางที่ชัดเจน ผู้นำชุมชนบางคนก็ไม่ได้กระตุ้นให้คนในพื้นที่เข้ามาร่วมมือกัน จึงทำให้คนรู้สึกว่าจะไม่มีความสำคัญหรือไม่อยากมีส่วนร่วม

จากข้อมูลข้างต้นมีประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิด BCG Economy เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ดังนี้:

1. ด้านคนในชุมชน (ความสามารถของคน)

ควรส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดี เช่น การรู้จักช่วยเหลือกัน มีจิตอาสา และกล้าแสดงออกใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้คนรู้จักพึ่งพาตนเอง ใช้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ และสร้างผู้นำที่คนในชุมชนเชื่อถือได้

2. ด้านวัตถุดิบในชุมชน (สินค้าและตลาด)

ควรให้ความรู้เรื่องวัตถุดิบท้องถิ่น จุดเด่นของสินค้า และการเพิ่มมูลค่าสินค้าผ่านการแปรรูป รวมถึงการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม ใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อไม่ให้ของเหลือใช้สูญเปล่า และลดปัญหาสินค้าล้นตลาด

3. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

สนับสนุนให้มีเครื่องมือเพียงพอ เหมาะสมกับการใช้งาน และใช้ง่าย คนในชุมชนสามารถดูแลได้เอง ควรมีการสอนวิธีใช้อย่างต่อเนื่อง ใช้แนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว เช่น เครื่องจักรที่ประหยัดพลังงาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและใช้ซ้ำได้

4. ด้านการทำงานในชุมชน

ควรมีการแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจน มีเป้าหมายร่วมกันและรางวัลหรือแรงจูงใจที่เหมาะสม ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการวางแผนอย่างมีเหตุผล และมีแผนสำรองหากมีปัญหา พร้อมทั้งปรับวิธีทำงานให้ทันสมัยและเหมาะกับชุมชน

5. ด้านสภาพแวดล้อมและการสนับสนุน

ภาครัฐและองค์กรต่างๆ ควรเข้ามาช่วยเหลือชุมชนอย่างจริงจัง ทั้งในเรื่องงบประมาณ ความรู้ เทคโนโลยีและการสร้างตลาดให้สินค้า ใช้แนวคิดเศรษฐกิจ BCG เพื่อเชื่อมโยงทรัพยากร เศรษฐกิจ และสังคมให้เติบโตไปด้วยกัน

4.3 การยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ในอำเภอตลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอาชีพมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเริ่มจากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ภูมิปัญญาชาวบ้าน และแรงงานในชุมชน มาต่อยอดเป็นสินค้าแปรรูป เช่น แหนมเห็ด ก๋วยเตี๋ยว และน้ำพริกตำมือจากพริก ตะไคร้ มะกรูด และกระชาย เป็นต้น ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้เสริมให้ครัวเรือน ในอำเภอตลาดหลุมแก้วสามารถส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นอาชีพหรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อร่วมกันผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และหาตลาดจำหน่ายทั้งในและนอกพื้นที่ ควบคู่กับการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและ BCG Economy เพื่อให้การผลิตมีความพอดี คุ่มค่า และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมดูแลคุณภาพชีวิตด้านสาธารณสุข การศึกษา สิ่งแวดล้อมและสวัสดิการพื้นฐาน เมื่อทุกภาคส่วนร่วมมือกัน เศรษฐกิจฐานรากจะเติบโต และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจะดีขึ้นอย่างยั่งยืน

5. อภิปรายผล

5.1 ปัจจัยสมรรถนะของบุคลากร และการรับรู้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอตลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

พบว่าปัจจัยสมรรถนะบุคลากร ด้านสมรรถนะของคนในชุมชน (X1) ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอตลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) = 0.491 ส่วนปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านราคา (X2) และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (X3) ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนของอำเภอตลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) = 0.610 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพจน์ ศรีตัน (2564) ที่ศึกษานวัตกรรมทางสังคมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การแข่งขันเชิงพาณิชย์ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (CIRCULAR ECONOMY) ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ (KPI) ได้แก่ พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมและพัฒนา รูปแบบการดำเนินธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และยกระดับเศรษฐกิจฐานราก แสดงให้เห็นว่าการที่จะให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมจะต้องมีการเพิ่มระดับของปัจจัยสมรรถนะของคนในชุมชน เช่น ทักษะ องค์ความรู้ ความสามารถ เป็นต้น รวมไปถึงการเพิ่มระดับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านราคาและช่องทางการจัดจำหน่าย เช่น การกำหนดราคาสินค้าต่ำ การสร้างมูลค่าทางด้านการราคา การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ การส่งจำหน่ายต่างประเทศ เป็นต้น

5.2 แนวทางในการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวแนวคิด BCG Economy สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิด BCG ECONOMY ที่สำคัญ ได้แก่ พัฒนาความรู้ ทักษะ และจิตอาสาของคนในชุมชน ใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า จัดหาเครื่องมือที่เหมาะสมและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จัดระบบการทำงานในชุมชนให้มีเป้าหมายและหน้าที่ชัดเจน และส่งเสริมการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชนอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาวี กลิ่นอุบล (2562) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยาง โทณ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้นำชุมชนร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และคนในชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดีชุมชนมีการรวมกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนจนเกิดเป็นเครือข่าย มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นแบบอย่างในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริยาภา เมืองนก (2565) ที่ทำการศึกษาแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกรณีศึกษา ชุมชนคลองบางหลวง หมู่ 9 ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี พบว่า ทนุทรัพยากรของแต่ละครัวเรือนมีทั้งพืชผักผลไม้หลากหลาย โดยส่วนใหญ่จะปลูกเพื่อรับประทานหากเหลือจะแบ่งขาย มีการจัดเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดในการสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้และลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในครัวเรือนเพื่อลดต้นทุนในการผลิตนำมาแปรรูป เช่นกล้วยฉาบ ออกแบบ บรรจุภัณฑ์ และจัดหาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน

5.3 การยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่ในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

พบว่าการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในอำเภอลาดหลุมแก้ว คือการช่วยให้คนในชุมชนมีรายได้ที่มั่นคงจากสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น วัตถุดิบและภูมิปัญญา ส่งเสริมให้รวมกลุ่มผลิตสินค้าหรือวิสาหกิจชุมชน ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิด BCG เพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา และความเป็นอยู่ และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ศรีประภา ศรีสำราญ (2564) การพัฒนาชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบหมู่บ้านกลาง ตำบลกาหลง อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า เป็นชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับ “กินดี อยู่ดี” โดยมีการประเมินตัวชี้วัดทั้งหมด 23 ตัวชี้วัด ซึ่งจะต้องผ่าน 17 ตัวชี้วัด และพบปัญหาคือขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมกฤษ ชมภูคำ (2564) ที่ทำการศึกษาการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางที่สะท้อน ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในระดับชุมชนและส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรอินทรีย์ แต่จากงานวิจัยของ สุภาพร ภูไพบูลย์ (2558) ที่ทำการศึกษาการจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ใหญ่บ้านเน้นให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้ทุกคนมีการพัฒนาทักษะความรู้ ประสิทธิภาพ เน้นการทำงานเป็นทีม แบ่งหน้าที่กันทำตามความถนัดอีกทั้ง ผู้ใหญ่บ้านยังได้มีการบริหารจัดการชุมชนที่ยึดตามแบบวงจรคุณภาพที่เริ่มจากการวางแผนงาน ลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ โดยให้มีการตรวจสอบและประเมินตามช่วงระยะเวลาอยู่ตลอด และเน้นการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้สามารถต่อยอดสร้างรายได้ให้กับชุมชน และในส่วนของปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชุมชนประสบความสำเร็จนั้น มาจากปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ดังนั้นแสดงให้เห็นว่า

การจะประสบความสำเร็จในการให้ชุมชนสามารถพัฒนาได้ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืนจะต้องมีการส่งเสริม และร่วมมือกันของชุมชนในการกระตุ้นให้เห็นเป้าหมายเดียวกันซึ่งจะต้องมีการวางแผนงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาชุมชนตามแนวความคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิด BCG Economy และแนวความคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

1) ด้านสมรรถนะบุคลากร ควรพัฒนาความรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะการจัดการชุมชน เนื่องจากผู้นำมีสมรรถนะสูงกว่าคนในชุมชน จึงต้องอบรมการแปรรูปสินค้า การตลาดออนไลน์ และการทำงานร่วมกัน พร้อมส่งเสริม “ผู้นำรุ่นใหม่” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2) ด้านการรับรู้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์และกิจกรรมส่งเสริมสินค้า พร้อมพัฒนาแบรนด์ชุมชน ขณะเดียวกันควรยกระดับคุณภาพสินค้า บรรจุภัณฑ์ ความปลอดภัยอาหาร และโครงสร้างราคาให้เหมาะสม รวมถึงขยายตลาดใหม่ เช่น ตลาดท่องเที่ยว สุขภาพ และออนไลน์

3) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเน้นด้านการรับผลประโยชน์ จึงควรเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน ตัดสินใจถึงประเมินผล ผ่านเวทีประชาคมและการติดตามผลแบบมีส่วนร่วม เช่น แบบประเมินชุมชนและเวทีทบทวนโครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

6.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เช่น การทำกิจกรรมกลุ่มอาชีพ การจัดประชาคม และ การใช้เทคโนโลยีสื่อสาร เพื่อเสริมความยั่งยืนในการพัฒนาชุมชน

2) ควรศึกษาศักยภาพนวัตกรรมของชุมชน เช่น การแปรรูปสินค้า การทำการตลาดออนไลน์ และการใช้พลังงานทางเลือก เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งยั่งยืน

3) ควรศึกษาเปรียบเทียบชุมชนที่พัฒนาโดดเด่นกับชุมชนที่มีการมีส่วนร่วมต่ำ เพื่อค้นหาปัจจัยความสำเร็จ และแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพื้นที่อื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม.

7. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้จากผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะบุคลากร การรับรู้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด และระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิด BCG และแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ซึ่งให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างศักยภาพคนในพื้นที่กับการจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งแสดงรายละเอียดในภาพที่ 2 และภาพที่ 3

ภาพที่ 2 แสดง LAT LUM KAO SUSTAINABLE MODEL

ภาพที่ 3 แสดงการดำเนินงานของ โมเดลพัฒนาเชิงพื้นที่ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

8. เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. สำนักงานบริหารการทะเบียน. (2567). สถิติประชากร. <http://www.dopa.go.th>
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2565). รายงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและการเกษตรชุมชน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ชมภูนุช ชมภูคำ (2564). บทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนาในการยกระดับการส่งเสริมความร่วมมือ ด้านการศึกษาและวิชาการระหว่างไทยและออสเตรเลีย. กระทรวงการต่างประเทศ.
- ปรียาภา เมืองนก. (2565). การศึกษาแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกรณีศึกษา ชุมชนคลองบางหลวง หมู่ 9 ตำบลคูหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. วารสารมหาวิทยาลัยพัฒนาเชิงพื้นที่, 1(1), 56–63.
- พรพจน์ ศรีตัน. (2564). นวัตกรรมทางสังคมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่การแข่งขันเชิงพาณิชย์ ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy). สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีประภา ศรีสำราญ. (2564). การพัฒนาชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบหมู่บ้านกลาง ตำบลกาหลง อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: แนวคิด หลักการ และการประยุกต์ใช้*.
- สุธาวี กลิ่นอุบล. (2562). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- สุภาพร ภูไพบูลย์. (2558). *การจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- Bryson, J. M., & Crosby, B. C. (2018). *Why public participation matters: Engaging stakeholders in collaborative governance*. Oxford University Press.
- Chambers, R. (2014). *Rural development: Putting the last first*. Routledge.
- Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N. M. P., & Hultink, E. J. (2017). The circular economy A new sustainability paradigm? *Journal of Cleaner Production*, 143, 757–768.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.12.048>
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2022). *Marketing mix and consumer value*. Pearson.
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing management* (15th ed.). Pearson.
- Northouse, P. G. (2021). *Leadership: Theory and practice* (9th ed.). Sage.
- Pretty, J. (2011). *Sustainable communities: Concepts and practices*. Earthscan.
- Smith, J., & Brown, L. (2021). *Personal competencies in modern organizations*. HRD Press.
- United Nations Environment Programme (UNEP). (2011). *Towards a green economy: Pathways to sustainable development and poverty eradication*.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper & Row.
- Zaichkowsky, J. L., & Bennett, R. (2019). *Consumer involvement and decision-making behavior*. Routledge.